

Handläggare: Mats Sylwan
08-508 31 928

Till
Kulturnämnden

Svar på remiss om förslag till program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011 – 2015

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att som svar på remissen godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Ärendet

Ärendet gäller en remiss på "Förslag till program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2015 (KS dnr: 326-2538/2010). Remisstiden sträcker sig till 31 januari 2011. Ärendet har handlagts inom kulturförvaltningens personalstab i samråd med kulturnämndens handikappråd som har diskuterat förslaget vid sitt möte den 9 december och även beretts tillfälle till skriftliga synpunkter. Dessa redovisas under egen rubrik i förvaltningens utlåtande.

Förslaget till program har utarbetats inom socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen och beslutades av socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden den 28 oktober 2010. Programarbetet har bedrivits i en styrgrupp bestående av direktörer i stadens förvaltningar och bolag, en arbetsgrupp med tjänstemän från förvaltningar och bolag samt en arbetsgrupp med representanter från handikapprörelsen. Kulturförvaltningen har inte varit representerad i programarbetet.

Sammanfattning

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har i samverkan med stadens förvaltningar och bolag samt handikapporganisationer tagit fram ett nytt handikappolitiskt program, som föreslås byta namn till ”Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning”. Programmet är ett av stadens styrdokument och ska ingå i det integrerade ledningssystemet, ILS.

Utgångspunkten för programmet är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Programmets övergripande mål är: ”I Stockholms stad ska alla ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap.”

Programmet omfattar sju mål inom områdena fysisk respektive kommunikativ tillgänglighet, bemötande, utbildning, arbete, bostad och fritid. Målen är formulerade utifrån vilka resultat som önskas uppnå för målgruppen. Till målen har tretton indikatorer knutits, som ska belysa i vilken utsträckning det skett en förändring för målgruppen.

Kulturförvaltningen ställer sig i sitt remissvar positiv till programmet och betonar värdet av dess koppling till stadens ledningssystem ILS. Detta gäller även förslaget som syftar till att precisera nämndernas tillgänglighetsarbete genom att man i dialog med handikappråden ska ta fram tre årliga aktiviteter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i december 2004 om ett handikappolitiskt program för Stockholms stad som har gällt för åren 2005 – 2010. Det viktigaste målet var att Stockholm skulle vara världens mest tillgängliga huvudstad år 2010.

I budget för 2010 fick socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att leda arbetet med att ta fram ett handikappolitiskt program som ska börja gälla 2011.

Förslaget

Handikappolitiska programmet, som föreslås byta namn till ”program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning”, är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt det är möjligt göras tillämpligt i uppdrag som staden ger andra organisationer. Utgångspunkten för programmet är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Programmet innehåller följande sju mål/resultat som ska uppnås för målgruppen.

1. Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda stadens inne- och utemiljö.
2. Alla ska kunna få information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.
3. Alla ska kunna uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på.
4. Alla barn, ungdomar och vuxna ska delta i utbildning och få det stöd som behövs för att nå målen.
5. Allas arbetsförmåga ska tas tillvara.
6. Alla ska ha en bostad som är anpassad efter individens behov.
7. Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamhet.

Till dessa mål är totalt 13 indikatorer knutna för uppföljning av programmet, varav 11 berör kulturnämnden.

Nämnder och styrelser ska i sin verksamhetsplanering efter dialog med de lokala handikappråden besluta om vilka tre relevanta aktiviteter som de ska prioritera för att under kommande år bidra till måluppfyllelse.

Kulturförvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen ställer sig bakom förslaget till program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Det är positivt att programmet knyter an till stadens ledningssystem och att det därigenom sker en kontinuerlig uppföljning i budgetprocessen. Det är samtidigt viktigt, vilket också bland annat kulturnämndens handikappråd påtalat i remissdiskussionen, att det tas fram relevanta indikatorer och nollbasmätningar som ger förutsättningar för korrekta värderingar av stadens tillgänglighetsarbete.

Kulturförvaltningen ställer sig också positiv till att nämnder och styrelser i dialog med respektive handikappråd ska ta fram tre relevanta aktiviteter som ska prioriteras under det närmaste verksamhetsåret. Förslaget kommer att tydliggöra förvaltningarnas insatser inom tillgänglighetsområdet och bidra till ett kreativt samarbete mellan nämnderna och deras handikappråd. En förutsättning för detta är att diskussionen om vilka aktiviteter som ska prioriteras kommer igång tidigt på året för att kunna påverka innehållet i kommande års verksamhetsplan.

I övrigt föreslår kulturförvaltningen följande tillägg under mål 4:

”Alla barn, ungdomar och vuxna ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att nå målen

Gäller för alla skolformer: förskola, förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning samt **kulturskola**”

Tillgänglighetsmedel

Arbetet för att förbättra tillgängligheten inom kulturnämndens verksamheter för personer med funktionsnedsättning har varit intensivt under de senaste åren. En viktig förklaring till detta är den kombination av högt ställda politiska mål och särskilda medelstillskott som gjort att kulturförvaltningen systematiskt kunnat förbättra tillgängligheten i sina främst publika lokaler. I det perspektivet har tillgången till centrala tillgänglighetsmedel var ovärderlig.

Kulturförvaltningen har under 10 år disponerat ca 4,5 miljoner kronor årligen för tillgänglighetsåtgärder. Medlen har använts brett, från produktion av Tillgänglighetsguiden till installation av handikapptoletter och hissar samt andra lokalförbättringar i form av ramper, hörselslingor, förbättrad belysning och skyltsystem. De senaste åren har förvaltningen dessutom kunnat ge motsvarande 1 mnkr till det fria kulturlivet för förbättring av tillgängligheten.

Kulturförvaltningen har på förfrågan från Trafikkontoret lämnat in en plan för tillgänglighetsåtgärder 2011. I planen utgår förvaltningen från att i alla nya lokalprojekt säkerställa maximal tillgänglighet och att lokalplaneringen sker i samarbete med handikapprådet. Förvaltningen strävar även efter att erbjuda tillgängliga upplevelser i utställnings- och programverksamhet. Det gäller till exempel hänsyn till och anpassning av utbudet till besökare med funktionsnedsättningar.

Om det kommer att finnas möjlighet att söka extra medel framöver så vill förvaltningen prioritera anpassningsåtgärder inom det fria kulturlivet.

Synpunkter från kulturnämndens handikappråd

Under denna rubrik sammanfattas de synpunkter som framkommit i förvaltningens dialog med kulturnämndens handikappråd.

ILS

Stockholm har kommit långt när det gäller funktionell tillgänglighet men mycket återstår att göra. Det är angeläget att sätta upp uppfordrande mål men också konkreta åtaganden och aktiviteter som integreras i stadens styrsystem ILS. När det gäller publika verksamheter är det viktigt att ta fram en indikator som mäter andel hörselteknisk utrustning i möteslokaler, samlingslokaler och skolaulor. För att notera förändringar är det också angeläget att utveckla metoderna för att fastställa nuläget genom så kallad nollbasmätning. Detta kan med fördel ske i

samarbete med handikapporganisationerna genom fokusgrupper och djupintervjuer.

Programprocessen

Flera medlemmar i handikapprådet ställer sig tveksamma till urvalet av handikapporganisationer i programarbetet, bland annat har de dövas organisationer inte beretts tillfälle att delta. Rådet understryker också behovet av bättre mätmetoder, indikatorer, motiveringar och uppföljning av insatta åtgärder. Remissunderlaget har skickats ut till berörda förvaltningar som PDF-filer vilket hindrat synskadade från att ta del av förslag och dokumentation. Kulturnämndens handikappråd önskar att dokument som skickas ut till rådet ska erbjudas som wordfiler och om de omfattar mer än 15 A4-sidor inlästa på Daisyskiva.

Övriga synpunkter

I ”Mål/resultat som ska uppnås för målgruppen bör följande ändringar göras:

Mål 1:

Lägg till Visuell information. När man bygger t.ex. hissar skall hissen vara försedd med antingen glasdörrar (för att kunna kommunicera med omvärlden vid en eventuell situation som t.ex. hissen fastnat) eller en videomonitor alt. textdisplay inbyggd i knappområdet. Eller enklare – en lampa som lyser när man har larmat så man vet att larmet fungerat.

Mål 2

Tänk på att information på svenskt teckenspråk skall räknas in i det tidiga stadiet i utvecklingen av nya tjänster.

Mål 3

De anställdas bemötande och arbetsätt är viktigt för ökad tillgänglighet. Vi ser gärna att utbildning i bemötande av olika funktionsnedsättning är ett krav vid rekrytering.

SLUT

Bilaga:

”Stockholm – en stad för alla”

Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011 - 2015

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Box 220 63, 104 22 Stockholm. Kungsklippan 6
Telefon 08-508 283 00. Fax 08-508 283 01
stadsarkivet@ssa.stockholm.se